

Fiksu Arki Assalle -yrityskehitysohjelma

Ratkaisuja kestäväan arkeen yritysten yhteistyönä - Asemanseutujen kehittäminen Helsingissä, Espoossa, Vantaalla ja Hämeenlinnassa

Yrityskehitysohjelman tavoitteet

Asemanseuduilla on hyödyntämätöntä asiakaspotentiaalia, etenkin kun raideliikenteen merkitys ja käyttäjämäärät tulevaisuudessa kasvavat. Vastuulliset ja ilmastoystävälliset palvelut sopivat vähähiilisen matkaketjun varten. Asukkaan näkökulmasta aika on yhä tärkeämpää ja palvelujen tulisi olla lähellä ja helposti saavutettavissa. Pääkaupunkiseudun ja Hämeenlinnan kaupungit edistävät asemanseutujen houkuttelevuutta kestäväan liikkumisen ja arjen solmukohtina.

Nyt järjestettävän yrityskehitysohjelman tavoitteet ovat:

1. Auttaa yrityksiä uusien vähähiilisten tuotteiden ja palveluiden jatkokehittämisessä.
2. Yhteiskehittää uusia tuotteita ja palveluita asemanseuduille yhdistämällä suurten yritysten ja kasvuyritysten ratkaisuja ja hyödyntämällä kummankin organisaation vahvuuksia.
3. Mahdollistaa uuden yhteistyön syntymistä yritysten, kaupunkien ja asemanseutujen toimijoiden välillä.
4. Käynnistää vähintään 5 yhteiskehityspilottia eri asemanseuduilla.
5. Tuoda uusia ilmastoystävällisiä tuotteita ja palveluita asemanseudun käyttäjien saataville.

Yrityskehitysohjelman järjestäjät

Yrityskehitysohjelman järjestävät Helsingin, Espoon, Vantaan ja Hämeenlinnan kaupungit, HSY Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä yhteistyössä ohjelman kumppaniyritysten kanssa. Yrityskehitysohjelman toteuttamisesta vastaa Gaia Consulting Oy.

Kumppaniyrityksiksi ohjelman lanseeraushetkellä on varmistunut YIT, R-kioski, Posti, Nokia sekä Sokos Hotel Vaakuna Hämeenlinna ja Hämeenlinnan pysäköinti Oy. Kumppaniyritysten lista täydentyy tammikuun 2020 aikana.

Mitä ohjelmassa tehdään?

Yrityskehitysohjelmassa autetaan uusien vähähiilisten tuotteiden ja palveluiden kehittymistä asemansuudulle. Ohjelmassa yhdistetään kasvuyritysten ratkaisut ja Fiksu Arki Assalle -yrityskehitysohjelman kumppaniyritysten ratkaisut, tarpeet ja kanavat laajemmin skaalattavaksi kokonaisuuksiksi, jotka palvelevat asemalla liikkujien tarpeita ja edistävät ilmastoystävällistä elämää. Yrityskehitysohjelman kautta tarjotaan kasvuyrityksille mentorointia tuotteen tai palvelun kaupalliseen kehittämiseen sekä mahdollisuus tehdä ketteriä, nopeita kokeiluja asiakas- ja käyttäjäpalautteen saamiseksi.

Yrityskehitysohjelman aikataulu ja vaiheet

Milloin	Mitä
7.2.2020	Ohjelman käynnistystilaisuus 7.2.2020, klo 13.00-16.00 Urban Millissä (Otaniemi, Espoo) - ilmoittaudu mukaan https://forms.gle/quiFUoo8AwPP7CSb9
7.2.-11.3.2020	Haku aika ohjelmaan. Jätä hakemuksesi: https://forms.gle/dYeQjVLzX1edEXgQA
20.3.2020	Osallistujille ilmoitetaan viimeistään, onko heidät valittu mukaan ohjelmaan
26.3.2020	Matchmaking -tilaisuus Helsingissä ohjelmaan valituille
Huhti-toukokuu	Pilottien suunnittelu ja tiimien valmennus ja mentorointi
Kesä-Elokuu	Pilottien toteutus
30.8.2020	Ohjelman päättyy, pilottien tulokset valmiina

Mitä hyötyä ohjelmasta on osallistujille?

- Ohjelma tarjoaa suorat kontaktit suuryritysten ja kaupunkien edustajiin.
- Asemansuutujen yrityskehitysohjelmassa kumppaniyritykset voivat tukea ohjelmassa syntyvää pilotointia 5.000-10.000 eurolla (rahallinen tuki arvioidaan tapauskohtaisesti). Hämeenlinnalaisten yritysten on mahdollista hakea myös Linkroom-stipendiä (<https://linkroom.cafe/>).
- Mahdollisuus jatkokehittää ja skaalata ratkaisua kumppaniyrityksen kanssa ohjelman päättyttyä.
- Asiantuntijasparrasta ja valmennusta ratkaisun jatkokehittämiseksi ja kaupallistamisen tukemiseksi.
- Vertaisoppimistilaisuus kannustaa uusien innovaatioiden kehittämiseen ja ketterien pilottien toteuttamiseen.
- Arvokkaita referenssejä uusille ja nykyisille kasvuyrityksille.
- Näkyvyyttä Fiksu Assa -hankkeen sidosryhmien viestinnässä.

Millaisia ratkaisuehdotuksia ohjelmassa haetaan?

Fiksu Arki Assalle -yrityskehitysohjelmassa pääpaino on uusien ratkaisujen kaupallistamisessa. Yhteiskehitykseen valittavat ratkaisut voivat olla valmistettavia tuotteita, palveluja, digitaalisia alustoja ja sovelluksia tai näiden yhdistelmiä. Keskeistä on, että kehitettävien ratkaisujen kautta kuluttajat voi keventää omaa hiilijalanjälkeään tai säästää luonnonvaroja. Yrityskehitysohjelmaan voi hakea innovatiivisilla, pilotointivalmiilla ja monistettavilla vähähiilisillä tuote- ja palveluratkaisuilla, joilla edistetään esimerkiksi yhtä tai useampaa seuraavista teemoista:

1. Kestävä arki (esim. sujuva arki, asumisen palvelut, kestävä kuluttaminen, kestävä ruoka jakamispalvelut, kiertotalousratkaisut, alustaratkaisut, digi- ja noutopalvelut)
2. Asiakaskokemuksen kehittäminen (esim. nopea asiointi, matkailijan palvelut, opastus ja informointi. turvallisuuden ja viihtyvyyden parantaminen)
3. Liikkuminen ja last mile -palvelut (esim. sujuva matkaketju, yhteiskäyttö- ja sähköajoneuvot, huolto- ja pysäköintipalvelut, liikkujan informaatiopalvelut)
4. Muut (esim. palvelut raideliikenteen kylmäasemille, tilojen yhteiskäyttö, integroivat palvelut)

Fiksu Assa -hankkeessa tehtyjen selvitysten perusteella asemilla liikkuvat kuluttajat kaipaavat asemille:

- vähäpäästöistä liikkumista edistäviä ratkaisuja kuten sähköpyörien ja -autojen latauspaikkoja, matkakortilla aukeavaa pyörähallia, parempaa pyöräpysäköintiä, yhteiskäyttöpyöriä, matkatavaroiden jättöpistettä jne.
- informaatiopalveluita kuten julkisten kulkuvälineiden reaaliaikaista sijaintitietoa ja hälytyksiä kulkuvälineen lähdestä ja parempia teknisiä ratkaisuja informaation välittämiseen (isommat näytöt ym.)
- uusia palveluita kuten etätyötilan, co-working tilaa, lähiruokapiirin jakelupisteitä ja aterioiden noutopisteitä, liikuntatiloja ja leikkipaikkoja, pienyrittäjien ruokakojuja ja myyntipisteitä
- luonnonmukaista viihtyvyyttä kuten metsän tai luonnon äänimaailmaa, akustiikan parantamista, valotaidetta, maalauksia jne.
- tapahtumia kuten konsertteja, ruoka- ja toritapahtumia
- turvallisuutta edistäviä ratkaisuja (kameravalvontaa, valaistus, vartijat, asematalkkareita)

Mitä ohjelmaan hyväksyttäviltä ratkaisuilta edellytetään?

Kohdeyritysten ratkaisut voivat olla valmiita tai kehitteillä olevia tuotteita, palveluja, digitaalisia alustoja ja sovelluksia tai näiden yhdistelmiä, joiden kautta kuluttaja voi keventää omaa hiilijalanjälkeään tai säästää luonnonvaroja.

Ohjelmaan valittavilta ratkaisuilta edellytetään innovatiivisuutta sekä nopeaa toteutettavuutta ja monistettavuutta useammalla asemalla pääkaupunkiseudulla ja Hämeenlinnassa. Toivomme myös, että ratkaisut osoittavat innostuneisuutta ja sitoutumista asemanseutujen ilmasto- ja käyttäjäystävällisyyden kehittämiseen, sitoutuvat yhteiskehittämiseen muiden toimijoiden tai kumppaniyritysten kanssa sekä edistävät pitkäjänteisen liiketoiminnan kehittämistä yhteistyössä kaupunki- ja yritystoimijoiden kanssa.

Vähähiilisyys voi näkyä voittajaratkaisujen liikeideoissa tai kyseisen palvelun/tuoteratkaisun sijoittumisessa asemalle. Kun tyypillisesti ”automatkan päähän” sijoittuva palvelu tuodaan kuntalaisen junalla taitetun kotimatkan varrelle, edistää se arjen ympäristöystävällisten valintojen tekemistä. Myös viihtyvyys ja turvallisuudentunne kasvavat, kun asemanseuduille saadaan monipuolisia, aukioalojoiltaan erilaisia palveluja, jotka houkuttelevat kuntalaisia vauvasta vanhukseen viettämään enemmän aikaa asemanseudulla.

Ratkaisuissa kannustetaan myös käyttämään avointa dataa, esim: [HSY:n avoin data](#) ja [Helsinki Region Infoshare, HRI:n](#) avoimen datan palveluja.

Mistä emme ole kiinnostuneet tässä ohjelmassa?

Emme etsi tuote- ja palveluratkaisuja, joiden toteutettavuus on vielä heikkoa, ja joita ei päästä käytännössä pilotoimaan hankkeen aikana.

Osallistumisoikeus

Fiksu Assa - asemanseutujen yrityskehitysohjelma on Suomessa järjestettävä ohjelma, johon voivat osallistua yritykset ja muut Suomessa Y-tunnuksen omaavat organisaatiot. Osallistujat voivat halutessaan jättää myös useamman ehdotuksen. Pilottiehdotuksen voi toimittaa myös

esimerkiksi opiskelijaryhmä (ilman Y-tunnusta), mutta näissä tapauksissa ratkaisuehdotuksen pilotoitioikeus voidaan siirtää tarvittaessa kumppaniyrityksille. Ehdotukset toimitetaan joko suomeksi tai englanniksi.

Ratkaisuehdotusten arviointikriteerit

Yrityskehitysohjelman etsitään ratkaisuja, jotka täyttävät seuraavat arviointikriteerit:

1. Ratkaisun lisäarvo ja uutuusarvo (innovatiivisuus): Mikä on ratkaisun asiakasryhmä ja mitä lisäarvoa ratkaisu tarjoaa? Miten ratkaisu auttaa asemanseudun omistajia tai käyttäjiä? Miten ratkaisu vaikuttaa asiakaskokemuksen sujuvuuteen ja asemien viihtyisyyteen? Mikä on idean uutuusarvo?
2. Tarvetaavuus: soveltuuko idea raideliikenteen käyttäjien tarpeisiin? Entä kaupunkien tai kumppaniyritysten? Voidaanko ideaa pilotoida samanaikaisesti eri asemanseuduilla pääkaupunkiseudulla ja/tai Hämeenlinnassa?
3. Ratkaisun vähähiilisyys: miten ratkaisu edistää vähähiilisen tai vähäpäästöisen yhteiskunnan syntyä? Liittyykö ratkaisu SDG-tavoitteisiin ([Sustainable Development Goals](#))? Edistääkö ratkaisu kierto- ja/tai jakamistaloutta?
4. Ratkaisun kypsyyssaste: Onko ratkaisu mahdollista pilotoida asemanseudulla keväällä 2020? Mikäli ratkaisu on digitaalinen, millaiseen tekniseen ratkaisuun se pohjautuu? Pystyykö ratkaisun toteuttamaan nopealla aikataululla? Miten ratkaisu kytkeytyy kumppaniyritysten mahdollisiin alustoihin?
5. Ratkaisun kaupallinen potentiaali ja monistettavuus: Onko ratkaisu monistettavissa useille asemanseuduille (tai kaupunkiympäristöön laajemmin)? Millainen liiketoimintamalli idealla on? Mikä on markkinan koko? Onko ratkaisulla globaalia monistusmahdollisuutta?
6. Tiimin osaaminen: Millaista osaamista tiimillä on? Millaiset valmiudet tiimillä on viedä ratkaisu pilotoitavaiheeseen?
7. Matchmaking-potentiaali: ratkaisuehdotuksen esittäjällä/esittäjillä on valmius rakentaa yhteiskehityspilotti muun/muiden toimijan kanssa.

Innovatiivisimmat, kypsimmät ja kaupallista potentiaalia omaavat vähähiilisyttä edistävät ratkaisujen esittäjät valitaan matchmaking-tilaisuuteen. Matchmaking-tilaisuuden jälkeen pilotointivaiheeseen etenee vähintään 5 yhteiskehityshanketta.

Poissuljettavat ehdotukset

Ohjelmaan ei hyväksytä ehdotuksia, joita ei ole jätetty sisään kilpailuohjelmassa mainitun ajan kuluessa tai jotka eivät täytä yrityskehitysohjelman soveltuvuusvaatimuksia. Kilpailun järjestäjillä on oikeus poissulkea ehdotuksia harkintansa mukaan myös muista syistä.

Ehdotusten käyttö- ja tekijänoikeus

Tekijänoikeus on ehdotuksen tekijällä/tekijöillä. Mikäli kilpailuun osallistuu työryhmä, on sen jäsenten sovittava keskenään oikeuksiensa jakautumisesta ennen ohjelmaan osallistumista.

Ehdotuksen tekijä vakuuttaa, ettei ehdotus hänen tietämättään loukkaa muiden oikeuksia.

Vakuutus tutustumisesta yrityskehitysohjelman sisältöön

Osallistuessaan ohjelmaan ratkaisuehdotuksen ehdottaja samalla vahvistaa hyväksyvänsä yrityskehitysohjelman ja siihen liittyvät ehdot ja velvoitteet, jotka on esitelty tässä esitteessä sekä vakuuttaa omaavansa oikeudet omaan ratkaisuehdotukseen.

Hakuaika ja osallistumislinkki

Pilottiehdotuksia otetaan vastaan keskiviikkoon 11.3.2020 klo 23:59 saakka.

Kilpailuun osallistutaan täyttämällä ilmoittautumiskaavake (suomeksi tai englanniksi) osoitteessa: <https://forms.gle/mCRmLhQsw7TAKzM76>

Ilmoittautumiskaavakkeen lisäksi osallistujat voivat halutessaan ehdotuksensa tueksi enintään kaksi liitettä, joissa on enintään 10 sivua. Mahdolliset liitteet tulee toimittaa

yrittäjäkehitysohjelman ilmoittautumisajan puitteissa sähköpostitse osoitteeseen
jenni.mikkola@gaia.fi.

Sähköpostissa tulee selkeästi indikoida mihin ehdotukseen liitteet liittyvät.

Jättäessään ohjelmaan ehdotuksen esittäjät antavat luvan sille, että heidän nimensä ja ehdotuksen nimi ja lyhyt kuvaus ratkaisusta julkaistaan järjestäjien toimesta.

Yhteystiedot

Lisätietoja yrittäjäkehitysohjelmasta antaa:

Suvi Häkämies

Gaia Consulting Oy

p. 050 3311 495

sposti: suvi.hakamies@gaia.fi

Fiksu Assa - Asemanseudut uusien vähähiilisten liiketoimintakonseptien kehitysalustana -hankkeen päätavoitteena on ottaa käyttöön asemanseutujen potentiaali uusien liiketoimintojen kehitysalustana, kehittää ja kiihdyttää vähähiilistä, skaalautuvaa ja kansainvälistä potentiaalia omaavaa uutta liiketoimintaa sekä tunnistaa sellaisia uusia palvelutarpeita, jotka pohjautuvat nimenomaan asemaseutuihin liittyvien mahdollisuuksien ja haasteiden ratkaisemiseen. Hanke on rahoitettu Etelä-Suomen EAKR-ohjelmasta.

HSY

Helsinki

Vantaa

ESPOO
ESBO

HÄMEENLINNA

gaia

Innovative Solutions
for Sustainability